

WERK ZOETERWOUDSE SCHILDER OP FRANSE POSTZEGEL

Op alle postkantoren in Frankrijk zal vanaf juli '87 een postzegel verkrijgbaar zijn die gewijd is aan het werk van de in Zoeterwoude geboren kunstschilder Bram van Velde. De postzegel, in een waarde van 5 francs vertoont de afbeelding van een gouache en van de signatuur van de schilder. De zegel is ontworpen door de graficus Jean-Paul Veret-Lemarinier en wordt uitgebracht in vellen van 25 stuks.

Het Franse ministerie van Post en Telecommunicatie loopt met deze uitgifte ongetwijfeld een stuk in op het gebrek aan erkenning dat van Velde gedurende een groot deel van zijn carrière heeft ondervonden.

Abraham Gerardus van Velde werd op 19 oktober 1895, als een na oudste van vier kinderen, geboren in een behoeftig gezin in Zoeterwoude. Desondanks hebben drie van de vier van Velde telgen artistieke bekendheid verworven. Behalve Bram was ook zijn jongere broer Geer schilder. Hij werkte van 1925 tot aan zijn dood in 1977 in Parijs. Zijn zuster Jacoba legde zich aanvankelijk ook toe op de schilderkunst, maar kreeg later meer naam als schrijfster. Nadat Bram een aantal jaren de lagere school had bezocht, ging hij op 12-jarige leeftijd als leerling werken bij het Haagse schilder- en decoratiebedrijf Kramers. Hij ontpopte zich hier als een talentvol schilder die zich vooral liet inspireren door Breitner. Deze raadde hem aan zich verder in de schilderkunst te verdiepen. In opdracht van zijn werkgever vertrok de autodidact van Velde in 1922 naar Noord-Duitsland, waar hij zich bij een aantal Duitse expressionisten aansloot in een schilderskolonie te Worpswede.

In 1924 dook hij op in Parijs, waar hij aanvankelijk breed opgezette, enigszins expressionistische landschappen, bloem- en figuurstukken schilderde. Kleur en licht gingen in zijn werk een steeds grotere rol spelen. Allengs ging hij non-figuratief werken. In de vooroorlogse jaren greep hij elke gelegenheid aan om in de Parijse salons te exposeren. Wanhopig trachtte hij de erkenning te vinden, waarop hij meende recht te hebben. Die verwierf hij weliswaar in hoge mate, doch helaas slechts in de kleine kring van zijn vrienden.

Zijn vurigste bewonderaar was de Ierse schrijver Samuel Beckett, die hem in zijn moeilijke jaren moreel, maar vooral ook financieel steunde.

De veelal groot uitgevallen werken van van Velde gaven blijk van innerlijke spanning en van een grote emotionaliteit. Zelf zei "BWV", zoals zijn Franse vrienden hem noemden, dat zijn schilderkunst een poging was het onzichtbare zichtbaar te maken. De emotionaliteit in zijn werk vormde overigens een trouwe afspiegeling van zijn persoonlijkheid. Zo trok hij zich het oorlogsgeweld, zowel in zijn geboorteland, als dat in Frankrijk, zodanig aan dat hij niet meer in staat was om te schilderen. Maar weer was het Samuel Beckett, in 1969 gehonoreerd met de Nobelprijs voor literatuur, die geruime tijd in het levensonderhoud van zijn vriend voorzag.

Na afloop van de oorlog verdiepte zich de stijl van van Velde en de olieverf maakte plaats voor de gouache. In de vijftiger jaren kreeg hij eindelijk de zo fel door hem begeerde erkenning. Hij werd een van de leidende figuren van de Ecole de Paris en het aantal bewonderaars - en ook kopers - nam in en buiten Frankrijk hand over hand toe. De vraag naar zijn schilderijen overtrof vele malen zijn produktie-vermogen.

Werken van van Velde zijn o.m. te vinden in het Stedelijk Museum in Amsterdam en het Centre Pompidou in Parijs. Tentoonstellingen vonden in Nederland plaats in het Stedelijk Museum te Amsterdam (1959), het Van Abbemuseum

in Eindhoven (1961) en samen met werken van zijn broer Geer in het Haags Gemeentemuseum (1982).

Een groot deel van zijn werken, vooral lithografische, schonk hij aan het Musée d'Art et d'Histoire in Genève, waar hij vanaf 1965 woonde. In 1980, op 85-jarige leeftijd, vertrok van Velde toch weer naar Frankrijk en vestigde zich in Grimaud, in het Cote d'Azur-departement Var. Daar overleed hij op 28 december 1981. Hij vond, zoals zovele grote uit de wereld van de schilderkunst, zijn laatste rustplaats op het kerkhof van Arles. "En", zo tekent de Franse PTT bij de uitgifte van de postzegel aan, "zijn schilderijen zullen ons blijven bekoren door hun schijnbare licht, zonder betekenis. Maar wie kent de betekenis van het licht?".

Jan de Rijter
(Overgenomen uit Sleutelpost)

Bloemenmagazijn
en Plantenkas

bv bloemisterij

AALBERS hatertseweg 275
telefoon 55 02 75 • nijmegen

Even aandacht

Ons lid Herman Postma, Bongerd 34, 6584 DH Molenhoek is aan de rolstoel gekluisterd. Een kaartje of een bezoekje zou hij zeer op prijs stellen. Dat doen we dan toch ?'